

ПРОТОКОЛ № 3
засідання наукової ради Національного фонду досліджень України
(НФДУ)

м. Київ

22 січня 2026 року

У зв'язку з дією воєнного стану в Україні засідання відбувається в дистанційній формі шляхом проведення аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі – НР) НФДУ проводиться в режимі онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 32 особи).

За результатами реєстрації на засіданні присутні 29 членів НР НФДУ (поіменно):

Болдирев Олексій Ігорович, Бородянська Ганна Юліївна, Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, Бурлаєнко В'ячеслав Миколайович, Великий Микола Миколайович, Гірік Сергій Іванович, Гораль Ліліана Тарасівна, Гуторова Наталія Олександрівна, Дзядевич Сергій Вікторович, Дорошенко Андрій Олегович, Кашуба Олена Віталіївна, Кісь Оксана Романівна, Коритченко Костянтин Володимирович, Корольов Ігор Русланович, Кузьмін Юрій Ігорович, Кулініч Андрій Володимирович, Лютий Тарас Володимирович, Матвієнко Наталія Миколаївна, Носич Олександр Йосипович, Олійник Андрій Степанович, Ольштинська Олександра Петрівна, Пріхна Тетяна Олексіївна, Семенов Андрій Олександрович, Сидорчук Лариса Петрівна, Сотніков Андрій Геннадійович, Шевченко Галина Валеріївна, Шушпанов Дмитро Георгійович, Швартау Віктор Валентинович, Чібалашвілі Асматі Олександрівна.

Засідання НР НФДУ є правоможним, присутні більше двох третин загального складу НР НФДУ.

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька Ольга Олександрівна – виконавчий директор НФДУ;

Мачуліна Тетяна Володимирівна – начальник відділу комунікацій та міжнародного співробітництва НФДУ.

Запрошені на засідання:

Представники Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (далі – НК): Вільчинський Станіслав Йосипович; Прус В'ячеслав В'ячеславович.

На початку засідання заступниця голови наукової ради НФДУ А. Боярська-Хоменко поінформувала про те, що у голови НФДУ О. Кісь є технічні складнощі зі зв'язком через нестабільне інтернет-з'єднання, у зв'язку з чим вона позбавлена можливості безперервно головувати на засіданні наукової ради, а тому за її дорученням головуєчим на засіданні може бути один із заступників голови НР НФДУ, відповідно до положення про Національний фонд досліджень України.

На голосування вноситься пропозиція: затвердити головуючою на засіданні НР НФДУ 22 січня 2026 року заступницю голови НФДУ Анну Володимирівну Боярську-Хоменко.

Голосування: «за» – 26; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити головуючою на засіданні НР НФДУ 22 січня 2026 року Боярську-Хоменко Анну Володимирівну.

Головуюча запропонувала включити до порядку денного розгляд питання про обговорення проєкту нормативно-правового акту «Порядок розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)», внесенного Міністерством освіти і науки України на розгляд Кабінету Міністрів України.

Заперечень не висловлено.

Головуюча вносить на голосування питання про затвердження порядку денного засідання НР НФДУ з урахуванням внесених змін.

Голосування: «за» – 27; «проти» – 0; «утримались» – 2.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити запропонований порядок денний засідання НР НФДУ з урахуванням внесених змін.

Порядок денний:

1. Про розгляд питання щодо застосування обмежувальних заходів за порушення Етичних принципів до наукових керівників і авторів проєктів за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» (доповідачі – голова наукової ради секції біології, медицини і аграрних наук, О. Кісь).

2. Про розгляд звернень грантоотримувачів та інших звернень (доповідачі – голови наукових рад секцій, О. Полоцька).

3. Про продовження терміну дії Меморандуму про взаєморозуміння між НФДУ та Національним центром досліджень і розвитку Республіки Польща (NCBR) (доповідач – О. Полоцька).

4. Про створення Тимчасової комісії в рамках залучення НФДУ до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» та затвердження Положення про Тимчасову комісію (доповідач – Т. Мачуліна).

5. Про розгляд стану справ щодо розробки умов конкурсів 2026 року (доповідачі – представники робочих груп).

6. Про затвердження звітів про проміжні результати реалізації проєктів за конкурсом «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023» (доповідач – голова наукової ради секції технічних, природничих наук і математики).

7. Про обговорення проекту нормативно-правового акту «Порядок розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)», внесеного Міністерством освіти і науки України на розгляд Кабінету Міністрів України (*доповідач – головуюча*).

8. Різне

Перше питання порядку денного: **Про розгляд питання щодо застосування обмежувальних заходів за порушення Етичних принципів до наукових керівників і авторів проєктів за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028».**

СЛУХАЛИ:

Головуюча повідомила, що в рамках розгляду питання щодо застосування обмежувальних заходів за порушення Етичних принципів до наукових керівників і авторів проєктів за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» було створено спеціальну тимчасову комісію (далі – Комісія) рішенням наукової ради від 15.01.2026 року для попереднього розгляду питання щодо застосування таких обмежувальних заходів за результатами перевірки фактів порушення Ростиславом Руслановичем Панчуком під час участі у конкурсі «Передова наука в Україні 2026-2028» вимог Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до НФДУ (далі – Етичні принципи) та надала слово представнику Комісії для надання обґрунтованих висновків.

Голова наукової ради секції біології, медицини і аграрних наук О. Кашуба повідомила про детальний розгляд та аналіз Комісією публікацій наукового керівника Р. Панчука та одного з авторів поданого ним на участь у конкурсі проєкту «Ідентифікація молекулярних мішеней тіосемікарбозонів нового покоління від *in silico* до *in vivo*» щодо виявлення факту наукової співпраці з представниками тимчасово окупованих територій України, зокрема Автономної Республіки Крим. При розгляді наукових публікацій Р. Панчука встановлено незаперечний факт його співпраці з представниками держави-агресора.

Під час вивчення документів Р. Панчука, поданих ним для участі у конкурсі «Передова наука в Україні 2026-2028» встановлено, що Р. Панчук не заявив про наявні у нього публікації з представниками тимчасово окупованих територій України у своєму резюме, та під час подачі документів через Автоматизовану систему «Конкурс проєктів НФДУ» особисто поставив відмітку про ознайомлення з Етичними принципами, у яких чітко встановлені обмеження на участь у конкурсах НФДУ науковців, у яких є спільні публікації з представниками держави-агресора та ТОТ України, що беззаперечно свідчить про свідоме надання Р. Панчуком недостовірної інформації Фонду.

З огляду на встановлені факти порушення вимог розділу 14 Етичних принципів Комісія рекомендує Науковій раді НФДУ накласти на Р. Панчука обмежувальні заходи щодо співпраці з НФДУ терміном на 5 років (протокол засідання спеціальної тимчасової комісії НФДУ від 19.01.2026 додається до паперової версії протоколу НР НФДУ).

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, С. Дзядевич, О. Кашуба, Н. Бородянська.

З цього питання виступив член НК В. Прус.

За результатами обговорення головуюча вносить на голосування проект рішення про відсторонення Панчука Ростислава Руслановича від участі у конкурсних відборах Національного фонду досліджень України, від здійснення експертизи проектів, поданих на конкурси НФДУ та входження до складу комісії конкурсу строком на п'ять років.

Голосування: «за» – 27; «проти» – 1; «утримались» – 1.

ВИРІШИЛИ:

Відсторонити Панчука Ростислава Руслановича від участі у конкурсних відборах Національного фонду досліджень України, від здійснення експертизи проектів, поданих на конкурси НФДУ та входження до складу комісії конкурсу строком на п'ять років.

СЛУХАЛИ:

О. Кашубу, яка запропонувала ретельно проаналізувати список усіх переможців конкурсу «Передова наука в Україні 2026-2028» на предмет виявлення там інших можливих випадків приховування авторами інформації про їх співпрацю з представниками держави-агресора.

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, А. Боярська-Хоменко, Д. Шушпанов.

За результатами обговорення головуюча вносить на голосування пропозицію: доручити дирекції провести моніторинг за попередніми конкурсами НФДУ на наявність заявок, відхилених комісіями конкурсів на підставі фактів співпраці виконавців і авторів проекту з представниками держави-агресора та тимчасово окупованих територій, підготувати список для опрацювання науковими радами секцій для прийняття рішення про застосування обмежувальних заходів до виявлених осіб та внесення відповідних змін до АС «Конкурс проектів НФДУ».

Голосування: «за» – 24; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції провести моніторинг за попередніми конкурсами НФДУ на наявність заявок, відхилених комісіями конкурсів на підставі фактів співпраці виконавців і авторів проекту з представниками держави-агресора та тимчасово окупованих територій, підготувати список для опрацювання науковими радами секцій для прийняття рішення про застосування обмежувальних заходів до виявлених осіб та внесення відповідних змін до Автоматизованої системи «Конкурс проектів НФДУ».

Друге питання порядку денного: **Про розгляд звернень грантоотримувачів та інших звернень.**

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту проблем реєстрації інформації НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проєкту 2023.04/0004 (науковий керівник – В. Петров) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт у 2025 році. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до виконавців проєкту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

В обговоренні взяв участь А. Сотніков.

Головуюча виносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0004 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0004 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проєкту 2023.04/0006 (науковий керівник – С. Єфімова) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

Головуюча виносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0006 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0006 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Київського національного університету імені Тараса Шевченка МОН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проєкту 2023.04/0139

(науковий керівник – В. Курилюк) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проекту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

Головуюча вносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0139 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0139 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проекту 2023.04/0070 (науковий керівник – С. Максимов) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів до виконавців проекту, що підписали остаточний звіт у 2025 році. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проекту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

Головуюча вносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0070 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0070 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту електронної фізики НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проекту 2023.04/0083 (науковий керівник – В. Маслюк) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про результати виконання проекту у 2025 році. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проекту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

В обговоренні взяв участь А. Сотніков.

Головуюча вносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0083 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0083 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту інформаційних технологій та систем НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проекту 2023.04/0128 (науковий керівник – В. Степашко) щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про результати виконання проекту у 2025 році. Пропозиція секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проекту, що підписали остаточний звіт у 2025 році.

Головуюча виносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0128 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.04/0128 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проекту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності і національної безпеки України» реєстраційний номер проекту 2025.06/0089 (науковий керівник – О. Голенков) та доданих документів та інформації щодо виправлення зауважень. Пропозиція секції: врахувати виконання грантоотримувачем зауважень, наданих в ході опрацювання звітності за 2025 рік.

В обговоренні взяв участь В. Бурлаєнко.

Головуюча виносить на голосування пропозицію врахувати виконання грантоотримувачем зауважень НР НФДУ за проектом 2025.06/0089, наданих в ході опрацювання звітності за 2025 рік.

Голосування: «за» - 29; «проти» - 0; «утримались» - 0.

ВИРІШИЛИ:

Врахувати виконання грантоотримувачем зауважень НР НФДУ за проектом 2025.06/0089, наданих в ході опрацювання звітності за 2025 рік.

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції біології, медицини і аграрних наук О. Кашуба повідомила про розгляд НР секції звернення грантоотримувача Інституту

біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України за конкурсом «Наука для безпеки і сталого розвитку України» реєстраційний номер проєкту 2021.01/0417 (науковий керівник – І. Шиманський) щодо застосування пункту 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році, та надання інформації про вжиті грантоотримувачем заходи за результатами наданих науковою радою зауважень. Пропозиція НР секції: інформацію взяти до відома.

Інформацію взято до відома.

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук А. Боярська -Хоменко поінформувала про розгляд НР секції звернення та доданих до нього документів грантоотримувача Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка МОН України за конкурсом «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» реєстраційний номер проєкту 2022.01/0166 (науковий керівник – Г. Слезанська) щодо скасування Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт у 2024 році. Пропозиція НР секції: скасувати Обмежувальні заходи до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт у 2024 році.

Головуюча виносить на голосування пропозицію задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2022.01/0166 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2024 році.

Голосування: «за» - 27; «проти» - 0; «утримались» - 2.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2022.01/0166 та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2024 році.

СЛУХАЛИ:

О. Дорошенко поінформував про опрацювання НР секції звернення Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В.П. Кухаря НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» реєстраційний номер проєкту 2025.07/0349 (науковий керівник – В. Кравець) про заміну наукового керівника проєкту у зв'язку з передчасною смертю Кравця Володимира Степановича та відповідну заміну у складі виконавців. Пропозиція НР секції: погодити заміну наукового керівника В. Кравця на канд. хім. наук О. Шабликіна та погодити введення до складу виконавців проєкту канд. біол. наук М. Дерев'янчука.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: погодити заміну наукового керівника за проєктом 2025.07/0349 В. Кравця на О. Шабликіна та введення до складу виконавців проєкту М. Дерев'янчука.

Голосування: «за» - 27; «проти» - 0; «утримались» - 2.

ВИРІШИЛИ:

Погодити заміну наукового керівника за проектом 2025.07/0349 В. Кравця на О. Шабликіна та введення до складу виконавців проекту М. Дерев'янчука.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко повідомив про опрацювання науковою радою секції природничих, технічних наук і математики звернення Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» реєстраційний номер проекту 2025.07/0174 (науковий керівник – В. Бахмутов) щодо відхилення заявки комісією конкурсу за порушення Етичних принципів та надання відповідних пояснень.

Головуюча виносить на голосування проект рішення про відсутність підстав для зняття з В.Г. Бахмутова та Є.Б. Поляченка накладених рішенням НР НФДУ від 15.01.2026 (Протокол № 1) обмежувальних заходів за порушення вимог розділу 14 Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проектів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до НФДУ.

Голосування: «за» - 24; «проти» - 0; «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ:

Відмовити у знятті обмежувальних заходів з В.Г. Бахмутова та Є.Б. Поляченка за порушення вимог розділу 14 Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проектів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до НФДУ.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька представила звернення грантоотримувачів:

Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» МОН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» щодо скасування пункту 1 Обмежувальних заходів за проектом 2023.04/0117 (науковий керівник – О. Федоренко);

Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова МОН України за конкурсом «Передова наука в Україні» щодо зауважень за проектом 2023.03/0131 (науковий керівник – С. Планковський);

Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні» щодо зауважень за проектом 2023.03/0050 (науковий керівник – В. Семінько);

Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» МОН України за конкурсом «Передова наука в Україні» щодо зауважень за проектом 2023.03/0197 (науковий керівник – Д. Чумаченко);

Інститут біохімії ім.О.В.Палладіна за конкурсом «Передова наука в Україні» щодо зауважень за проектом 2023.03/0222 (науковий керівник – М. Великий).

Головуюча виносить на голосування пропозицію: скерувати вищезазначені звернення на розгляд відповідних наукових рад секцій.

Голосування: «за» - 26; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Скерувати вищезазначені звернення на розгляд відповідних наукових рад секцій.

Третє питання порядку денного: **Про продовження терміну дії Меморандуму про взаєморозуміння між НФДУ та Національним центром досліджень і розвитку Республіки Польща (NCBR).**

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька поінформувала, що Меморандум про взаєморозуміння між НФДУ та Національним центром досліджень і розвитку Польщі (NCBR) (далі – Меморандум) було підписано 27 січня 2021 року, термін дії Меморандуму спливає 27 січня 2026 року. З огляду на завершення строку дії документа та позитивний досвід співпраці між сторонами, актуальним є питання його продовження. 19 січня 2026 року відбулася онлайн-зустріч представників НФДУ та NCBR, під час якої NCBR висловили готовність продовження терміну дії Меморандуму та попередні пропозиції щодо можливих форматів подальшої співпраці.

Ключові заходи та спільні ініціативи в рамках Меморандуму: у червні 2022 року відбулася зустріч представників НФДУ та NCBR, присвячена обговоренню можливостей підтримки українських науковців в умовах повномасштабної війни, яка була спрямована на обговорення деталей спеціальної програми підтримки українських вчених під час повномасштабного вторгнення; NCBR запустив програму підтримки українських науковців — схему «Прикладні дослідження», представники НФДУ брали участь у перемовинах та надавали консультації представникам NCBR; представники НФДУ брали участь у заходах, організованих NCBR, що стало додатковим кроком у зміцненні партнерських відносин та поширенні інформації серед наукової спільноти Польщі про діяльність Фонду та грантоотримувачів НФДУ під час повномасштабного вторгнення; у 2023-2025 роках співпраця продовжувалася у форматі взаємної інформаційної та комунікаційної підтримки, а також періодичних онлайн-зустрічей, спрямованих на обговорення перспектив міжінституційної співпраці та співпраці в межах програм Європейської комісії.

З огляду на позитивний досвід співпраці, стратегічну важливість подальшого розвитку міжнародного партнерства для підтримки української науки, пропонується розглянути питання щодо продовження терміну дії Меморандуму про взаєморозуміння між НФДУ та NCBR.

В обговоренні взяла участь О. Кашуба.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: погодити продовження терміну дії Меморандуму про взаєморозуміння між НФДУ та Національним центром досліджень і розвитку Республіки Польща (NCBR) та

доручити виконавчому директору О. Полоцькій підписати відповідний лист від імені Фонду.

Голосування: «за» - 26; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Погодити продовження терміну дії Меморандуму про взаєморозуміння між НФДУ та Національним центром досліджень і розвитку Республіки Польща (NCBR) та доручити виконавчому директору О. Полоцькій підписати відповідний лист від імені Фонду.

Четверте питання порядку денного: **Про створення Тимчасової комісії в рамках залучення НФДУ до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» та затвердження Положення про Тимчасову комісію.**

СЛУХАЛИ:

Т. Мачуліна поінформувала, що відповідно до пункту 3 частини другої статті 50 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» абзацу четвертого пункту 10 Положення про НФДУ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 липня 2018 р. № 528, наукова рада НФДУ має право утворювати тимчасові консультативні, дорадчі органи з питань своєї діяльності, до яких можуть входити члени наукової та наглядової рад НФДУ.

Протокол 2 до Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою (НДР) та НФДУ, підписаний 18 листопада 2025 року, передбачає утворення такого органу для проведення аналізу заявок, поданих на конкурс НДР «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025 року: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ».

Основним завданням Тимчасової комісії є проведення аналізу відомостей українських вчених (які виступатимуть співзаявниками), що містяться в заявках, поданих на Конкурс, в частині визначеного переліку вимог, а саме щодо: перебування співзаявника в Україні; наявності наукового ступеня; місця роботи, посади тощо.

20 січня 2026 року було оголошено про старт прийому заявок для участі у конкурсі і до Фонду вже надійшли перші заявки на розгляд.

Таким чином, виникла необхідність утворення Тимчасової комісії на час проведення конкурсу «Конкурсний відбір НДР на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ», затвердження положення про її роботу та визначення її складу.

В обговоренні взяли участь: О. Кашуба, О. Кісь, А. Боярська-Хоменко, А. Дорошенко.

За результатами обговорення головуєча виносить на голосування питання про утворення Тимчасової комісії в рамках залучення НФДУ до аналізу заявок, поданих на конкурс Нідерландської дослідницької ради «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025 року: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» у складі 6 осіб.

Голосування: «за» - 26; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Утворити Тимчасову комісію в рамках залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс Нідерландської дослідницької ради «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025 року: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ», у складі 6 осіб (додається до паперової версії протоколу).

Головуюча виносить на голосування питання про затвердження Положення про Тимчасову комісію в рамках залучення НФДУ до аналізу заявок, поданих на конкурс Нідерландської дослідницької ради «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025 року: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ».

Голосування: «за» - 26; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити Положення про Тимчасову комісію в рамках залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс Нідерландської дослідницької ради «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025 року: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» (додається до паперової версії протоколу).

П'яте питання порядку денного: Про розгляд стану справ щодо розробки умов конкурсів 2026 року.

СЛУХАЛИ:

Голови робочих груп поінформували про стан справ щодо розробки умов конкурсів відповідно до стратегічних завдань Фонду на 2026 року.

В обговоренні взяли участь: С. Гірік, А. Боярська-Хоменко, А. Сотніков, А. Кулініч, І. Корольов, О. Полоцька,.

Головуюча наголосила на необхідності затвердження Умов конкурсів на присудження одержання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок (молодих вчених-докторів наук (до 40 років включно, молодих вчених-докторантів (до 35 років включно), молодих вчених-докторів філософії/кандидатів наук (до 35 років включно), докторам наук (до 45 років включно)) не пізніше 29 січня 2026 року.

Інформацію взято до відома.

Шосте питання порядку денного: Про затвердження звітів про проміжні результати реалізації проєктів за конкурсом «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023».

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про розгляд науковою радою секції наданої грантоотримувачем Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» за конкурсом «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023» реєстраційний номер проєкту 2023.01/0040 (науковий керівник – А. Шелестов) звітної документації. Пропозиція НР секції:

затвердити звіт про проміжні результати реалізації проекту реєстраційний номер 2023.01/0040 (науковий керівник – А. Шелестов) із зауваженням щодо відсутності у публікаціях згадки що діяльність, яка лежить в основі опублікованих результатів, здійснювалася в рамках реалізації проекту, підтриманого за результатами Спільного конкурсного відбору проектів з виконання наукових досліджень (розробок) «Українсько-швейцарські спільні дослідницькі проекти: Конкурс 2023».

В обговоренні взяли участь: А. Носич, А. Дорошенко.

Головуюча вносить на голосування пропозицію затвердити звіт про проміжні результати реалізації проекту реєстраційний номер 2023.01/0040 (науковий керівник – А. Шелестов) із зауваженням щодо відсутності у публікаціях згадки що діяльність, яка лежить в основі опублікованих результатів, здійснювалася в рамках реалізації проекту, підтриманого за результатами Спільного конкурсного відбору проектів з виконання наукових досліджень (розробок) «Українсько-швейцарські спільні дослідницькі проекти: Конкурс 2023» про НФДУ та доручити дирекції надіслати інформацію про рішення наукової ради НФДУ до Швейцарського національного наукового фонду.

Голосування: «за» - 26; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити звіт про проміжні результати реалізації проекту реєстраційний номер 2023.01/0040 (науковий керівник – А. Шелестов) із зауваженням щодо відсутності у публікаціях згадки що діяльність, яка лежить в основі опублікованих результатів, здійснювалася в рамках реалізації проекту, підтриманого за результатами Спільного конкурсного відбору проектів з виконання наукових досліджень (розробок) «Українсько-швейцарські спільні дослідницькі проекти: Конкурс 2023» та доручити дирекції надіслати інформацію про рішення наукової ради НФДУ до Швейцарського національного наукового фонду.

Сьоме питання порядку денного: Про розгляд питання про обговорення проекту нормативно-правового акту «Порядок розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)», внесеного Міністерством освіти і науки України на розгляд Кабінету Міністрів України.

СЛУХАЛИ:

Головуюча поінформувала, що у грудні 2025 року МОН надіслав до КМУ на затвердження «Порядок розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)» (далі – Порядок) про що дирекції Фонду стало відомо лише у січні поточного року в режимі робочого спілкування з представниками МОН.

Пункт 11 проекту зазначеного Порядку звучить так: «Конкурсне фінансування нових наукових (науково-технічних) робіт за рахунок коштів державного бюджету з 1 січня 2026 року здійснюється виключно для установ, що пройшли державну атестацію за відповідним науковим напрямом».

Прийняття пункту 11 в такій редакції матиме наслідком неконкурентне звуження кола суб'єктів, які матимуть змогу отримувати грантове фінансування Фонду, зазначена норма є дискримінаційною та прямо порушує вимоги статті 50 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» згідно з якою одним із основних принципів та засади діяльності НФДУ є дотримання засад добросовісної конкуренції.

Оскільки таке формулювання прямо стосується питань основної діяльності Фонду та носить дискримінаційний характер щодо суб'єктів грантової підтримки Фонду була проведена робоча нарада за участю Голови НК, Голови Фонду, виконавчого директора та представників юридичної служби Фонду, результатом якої стало внесення головою Фонду 05.01.2026 офіційним листом на адресу Секретаріату КМУ, МОН, Мінфіну та Мінюсту напрацьованих спільно з НК пропозицій про внесення змін до пункту 11 проекту Порядку щодо вилучення НФДУ з кола суб'єктів, на які розповсюджується дія цього Порядку.

До НФДУ проект зазначеного Порядку для консультацій чи надання пропозицій не надходив, інформація про рішення НК щодо погодження Порядку у Фонду до моменту повідомлення про це МОНОм була відсутня.

За результатами інформування головою Фонду Секретаріату КМУ та інших ЦОВ, МОН провело додаткову узгоджувальну нараду за участі голови НК, на якій за наявною інформацією було підтримано пропозиції про внесення змін до Порядку шляхом виключення Фонду із складу суб'єктів, на яких розповсюджується дія Порядку.

20.01.2026 відбулося засідання Урядового комітету з питань культури, мистецтва, державної мовної та інформаційної політики, науково-технічної та інноваційної діяльності, розвитку освіти, науки, молоді та спорту, для участі у якому була також запрошена голова Фонду. На засіданні урядового комітету було з'ясовано, що зазначений Порядок був погоджений не з усіма заінтересованими суб'єктами, зокрема не був погоджений з Національною академією наук України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством молоді та спорту України.

Рішенням Урядового комітету від 20.01.2026 повернуто до МОН проект Порядку для проведення узгоджувальної наради із іншими заінтересованими суб'єктами формулювання пункту 11 Порядку в редакції запропонованої Міністерством фінансів України щодо відтермінування до 01 січня 2027 року дії зазначеного пункту 11 про здійснення конкурсного фінансування нових наукових (науково-технічних) робіт за рахунок коштів державного бюджету виключно для установ, що пройшли державну атестацію за відповідним науковим напрямом».

Регламентом КМУ встановлено, що під час підготовки проекту нормативно-правового акта Кабінету Міністрів з питань, що стосуються сфери наукової та науково-технічної діяльності, такий проект акта в обов'язковому порядку надсилається Науковому комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій для проведення його експертизи та підготовки відповідних рекомендацій.

Ураховуючи викладене, доцільно невідкладно звернутися до НК з проханням отримати протокол узгоджувальної наради.

В обговоренні взяли участь: В. Швартау, Т. Пріхна, С. Дзядевич, О. Кашуба, А. Дорошенко.

За результатами обговорення головуюча виносить на голосування пропозицію: звернутися до Наукового комітету Національної ради України з питань науки і технологій з пропозицією звернутись до МОН та отримати протокол узгоджувальної наради від 22.01.2026 щодо результатів проведення із заінтересованими органами узгоджувальних процедур щодо погодження тексту пункту 11 «Порядку розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)».

Голосування: «за» - 27; «проти» - 0; «утримались» - 2.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції звернутися до Наукового комітету Національної ради України з питань науки і технологій та запропонувати отримати в МОН протокол узгоджувальної наради від 22.01.2026 щодо результатів остаточного погодження тексту проекту «Порядку розподілу коштів базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти за результатами державної атестації таких установ (закладів)» та надати копію такого протоколу до НФДУ.

Восьме питання порядку денного: **Різне.**

Пропозиції відсутні.

Головуюча повідомила, що всі питання порядку денного засідання НР НФДУ вичерпано.

Головуюча

Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

Секретар НР НФДУ

Надія ЛИТВИНОВА